רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיר"ק צפת תובב"א
ר"נ ניסן שנת ת"א של"ה לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' אפרים ז"ל)

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים היומי

לימוד שולחן ערוך אורח חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

כל השונה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

א טבת

"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפש בעולם היה משיב לך בשלילי?

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "רמ"א"
נפטר בעיר קראקא יצ"ו
ר"ח אייר שנת ת"א של"ג לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

קוֹדֶם הַלִּימוּד יֹאמַר: הִנְנִי רוֹצֶה לִלְמוֹד. כְּדֵי שֶׁיְּבִיאֵנִי הַתַּלְמוּד לִידֵי מַעֲשֶׂה. וְלִידֵי מִדּוֹת יְשָׁרוֹת. וְלִידֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה.
וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּשֵׁם יהו"ה וּבְשֵׁם אדנ"י מִתְיַחֲדִים יאהדונה"י
עַל יְדֵי הַנֶּעְלָם בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בִּיחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

סימן קעד – דין ברכת היין בסעודה. ובו ח' סעיפים

א. יין שבתוך הסעודה מברך עליו בורא פרי הגפן ואין הפת פוטרו:

ב. יין פוטר כל מיני משקין. הגה: אפילו מברכה ראשונה (הר"י פרק כילד מברכין ובית יוסף בשם הפוסקים):

ג. אם אין לו אלא כוס אחד מניחו עד לאחר המזון ומברך עליו:

ד. אם קבע לשתות לפני המזון אין צריך לברך על יין שבתוך המזון דיין שלפני המזון פוטרו וכן יין של קידוש פוטר יין שבתוך המזון וכן המבדיל על השלחן פוטר היין שבתוך המזון ויש אומרים שאין ברכת יין הבדלה פוטר אלא אם כן נטל ידיו קודם הבדלה הילכך המבדיל קודם נטילה יכוין שלא להוציא יין (ועיין לקמן סימן רצ"ט סעיף ז') **שבתוך הסעודה ובדיעבד שלא כוון כך פוטר יין שבתוך הסעודה דספק ברכות דרבנן להקל:**

ה. כל מה ששותה בתוך הסעודה די לו בברכה אחת אלא אם כן כשבירך לא היה דעתו לשתות אלא אותו הכוס ונמלך לשתות אחר. הגה: וכן מי שבא לסעודה ומושיטין לו הרבה כוסות מברך על כל אחד ואחד דהוי נמלך (כל בו). ועיין לקמן סימן קע"ט. וכן מי שבירך על כוס ברכת נשואין ואינו יודע להיכן יגיע הכוס כל אחד צריך לברך דמקרי נמלך (מגולה פרק ערבי פסחים ועיין לקמן סימן ק"ל):

ו. אין לברך אחר יין שבסעודה דברכת המזון פוטרתו וכן פוטרת יין שלפני המזון ואפילו [לא] היה לו יין בתוך המזון (ועיין לקמן סוף סימן רע"ב). **ולענין יין של הבדלה שלפני המזון** (עיין לקמן סימן רצ"ט סעיף ח'):

ז. אם אין לו יין ושותה מים או שאר משקה אין לברך עליהם דחשיבי כבאים מחמת הסעודה לפי שאין דרך לאכול בלא שתיה ואף יין לא היה צריך ברכה לפניו אלא מפני שהוא חשוב קובע ברכה לעצמו אבל מים או שאר משקים לא חשיבי ואינם טעונים ברכה ואפילו אם היה צמא קודם סעודה כיון שלא רצה לשתות אז כדי שלא יזיקו לו המים נמצא כי שתית המים בסבת הפת היא ופת פוטרתם ויש אומרים לברך על המים שבסעודה ויש מחמירין עוד לברך עליהם בכל פעם דסתמא נמלך הוא בכל פעם והרוצה להסתלק מן הספק ישב קודם נטילה במקום סעודתו ויברך על דעת לשתות בתוך סעודתו. הגה: והמנהג כסברא הראשונה:

ח. על יין שבתוך המזון כל אחד ואחד מברך לעצמו אפילו הסיבו יחד. הגה: דלא יכולין לענות אמן (טור), **משום דחיישינן שמא יקדים קנה לוושט.** הגה: ויש אומרים דאם אמר להם סברי רבותי וישמעו ויכוונו לברכה ולא יאכלו אז ויענו אמן אחד מברך לכולם וכן נוהגין (הגהות מיימוני פרק ז' מהלכות ברכות ומרדכי סוף פרק כילד מברכין וטור בשם רש"י). ויאמר סברי רבותי רוצה לומר סוברים אתם לצאת בברכה זו ולא יאמר ברשות רבותי וכן כל מקום שמברכין על היין משום ברכת היין שבתוך הסעודה אין אומרים ברשות אלא סברי מטעם שנתבאר (בית יוסף סימן קפ"ז בשם שבולי הלקט):

סימן קעה – דיני ברכת הטוב והמטיב על היין. ובו ו' סעיפים

א. הביאו להם יין אחר אינו מברך בורא פרי הגפן אבל מברך עליו הטוב והמטיב. הגה: אף על גב שאין לו עוד מן הראשון (בית יוסף). **ולאו דוקא הביאו להם מחדש אלא הוא הדין אם היה להם מתחלה שתי יינות מברכין על השני הטוב והמטיב.** הגה: ודוקא שלא היו לפניו יחד כשבירך בורא פרי הגפן אבל היו ביחד אינו צריך לברך אלא בורא פרי הגפן כמו שיתבאר סעיף ג' (דנלי עצמו להשות הטור עם מרדכי פרק הרואה) (בית יוסף):

ב. מברכין הטוב והמטיב על כל שינוי יין מן הסתם אפילו אינו יודע שהשני משובח מהראשון כל שאינו יודע שהוא גרוע ממנו. הגה: ואין חילוק בין שניהם חדשים או אחד חדש ואחד ישן (בית יוסף בשם תוספות פרק הרואה וטור ותרומת הדשן סימן ל"ד), ואפילו שתה ממנו תוך שלשים יום. יש אומרים דאם שתה תחלה יין אדום והביאו לו יין לבן אף על פי שהוא יותר גרוע מברך הטוב והמטיב לפי שהוא בריא לגוף יותר מן האדום (מרדכי פרק ערבי פסחים):

סִיַּדַרְנוּ אֵת סֵדֶר הַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ אוֹרַח חַיִּים לְשָׁנָה – עֲמוּד אֶחָד לַיּוֹם. וּבְסִדֶּר הַזֶּה יִגָּמוֹר כָּל אוֹרַח חַיִּים שָׁנָה בַּשָּׁנָה. וּבָזֶה יִתְמַלֵּא דִּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְיִזְכֶּה לִהְיוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא". נָא לְפַרְסֵם לְכָל הַיְדִידִים וּבְבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת לְזַכּוֹת אֵת הָרַבִּים לְעִילּוּי נִשְׁמַת הַקְּרוּבִים. וְזֶה יִהְיֶה זְכוּת הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. וְכָל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים זוֹכֶה לְבָנִים צַדִּיקִים.